

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови
Дипломна робота
Магістра

з теми: **«ЛЕКСИЧНА АНТОНІМІЯ В ТВОРАХ ФЕЙ ВЕЛДОН:
ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИЙ ТА ЛІНГВОПОЕТИЧНИЙ АСПЕКТИ»**

Виконала: студентка 2 курсу, групи Ang1-M18
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська)
з додатковою предметною спеціальністю «Мова і
література (німецька/польська)»
Красик Анастасія Олесівна

Керівник: **Марчишина А. А.**,
доктор філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови

Рецензент: **Шеремета Н. П.**,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови

Кам'янець-Подільський – 2019 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПРОТИЛЕЖНІСТЬ ЯК ОНТОЛОГІЧНА ПРИРОДА АНТОНІМІЇ	7
1.1. Філософське тлумачення протилежності	7
1.2. Категорії тотожності, відмінності, протилежності та суперечності	14
1.3. Протилежність у різних наукових парадигмах	18
1.4. Протилежність у лінгвістиці	24
РОЗДІЛ 2. ЛЕКСИЧНА АНТОНІМІЯ ЯК ЛІНГВАЛЬНИЙ ВИМІР СЕМАНТИКИ ПРОТИЛЕЖНОСТІ	32
2.1. Антоніми – слова з протилежним значенням	32
2.2. Класифікація антонімів	41
2.3. Антонімія і полісемія	51
2.4. Словники антонімів	55
РОЗДІЛ 3. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ Й ЛІНГВОПОЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНТОНІМІВ У ТЕКСТАХ РОМАНІВ ФЕЙ ВЕЛДОН	61
3.1. Структурні різновиди антонімів	61
3.2. Семантичні різновиди антонімів	68
3.3. Антоніми-конверсиви	75
ВИСНОВКИ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	82

ВСТУП

Схильність до протиставлення – один із характерних виявів природної особливості людського мислення. У процесі пізнавальної діяльності індивід уявно порівнює предмети, властивості, процеси й дії навколишньої дійсності, зіставляє їх, виділяючи серед них протилежні (максимально віддалені один від одного на шкалі просторових, часових та ін. відношень). Об'єктивний світ, розчленований у свідомості індивідуума на пари полярних понять, вербалізується в лексичних одиницях із контрастною семантикою – антонімах. Отже, антонімія як складне й багатоаспектне лексико-семантичне явище ґрунтується на взаємодії позамовних категорій, концептів мислення та мовних одиниць.

Останнім часом проблеми антонімії перебувають у колі інтересів багатьох науковців; дискусії стосовно природи й статусу антонімів не сходять з порядку денного наукових форумів. Зокрема, дотепер постає питання про те, чи тільки різнокореневі слова слід вважати антонімами. У мові вся лексика систематична, і антонімія є одним з найважливіших проявів системних відносин в мові і мисленні. Слова і їх значення існують не окремо один від одного, вони з'єднуються в нашій свідомості в різні групи, причому підставою для угруповання служить подібність або пряма протилежність за подібним значенням.

Антонімія – тип семантичних відношень лексичних одиниць, що мають протилежні значення. Вона являє собою протилежність всередині однієї сутності. Найбільш примітивними антонімами є слова з «негативною часткою» типу: «comfortable» – «uncomfortable». Антоніми – лексичні одиниці, наділені протилежним значенням як мінімум в одому з контекстів.

Антонімія – явище передусім лексичне. Вона тісно пов'язана з іншими лексико-семантичними категоріями, лексико-семантичними групами слів, лексичною системою мови, актуалізацією смислу лексико-семантичних варіантів у мовленні.

Актуальність теми обумовлена тим, що на сучасному етапі розвитку мови інтерес до вивчення ролі антонімії в художніх текстах помітно зростає. Про це свідчить поява цілої низки спеціальних лінгвістичних досліджень з антонімії та словників антонімів. Крім того, актуальність спричинена потребою комплексного лексико-семантичного у лінгвопоетичного аналізу лексем, зафіксованих у текстах одного автора як складників ідіостилю письменника.

Потреба підібрати слова з протилежними значеннями, знайти образне протиставлення, виявити полярні прояви тієї чи іншої лексичної одиниці, ознаки, властивості часто виникають у людей різних спеціальностей, а особливо у тих, хто цікавиться мовою і тим більше пов'язаних з нею своєю професією, тобто у філологів, викладачів, перекладачів, письменників, журналістів.

Онтологічно, антонімія представлена як досить широкий клас семантичної кореляції і є засобом вираження категорії «протилежність». Антонімія – це явище, при якому в лексичному значенні слів відображена їх протилежність одне одному. Головним критерієм є постійне, спільне їх використання в контекстах. Антонімія буквально пронизує все мовлення: від розмовного до самих вершин поетичного і прозового слова, що дає змогу залишатись актуальним питанням у вивченні та аналізі англійської мови.

Розглядаючи антонімію, більшість лінгвістів (І. Арнольд, Л. Булаховський, Т. Булигіна, В. Комісаров, Ю. Лотман, Л. Новиков, О. Пономарів, Г. Сидоренко) ставить на перший план такі проблеми: протилежність (протиставлення, полярність) значень, атонімічність – особлива додаткова характеристика мовної одиниці, семантична єдність (і протиставлення) антонімів, ідентичність в дистрибуції антонімів, ідентичність в стилі антонімів, неоднакове звучання антонімів, ймовірність класифікації антонімів, приналежність антонімів до однієї лексико-граматичної категорії.

Антонімія являє собою одне з істотних вимірів лексико-семантичної системи різних мов. Різноманітні смислові відносини антонімів з іншими категоріями слів, і в першу чергу з синонімами, свідчать про їхній тісний

зв'язок, особливо в художньому тексті. Цим продиктовано наше звернення до текстів Ф. Велдон, сучасної англомовної письменниці, яка створила низку творів, у яких антонімічні явища яскраво демонструють протиставлення таких тематичних сфер, як чоловічого і жіночого начала, любові і ненависті, добра і зла тощо.

Мета роботи – встановити лексико-семантичні та лінгвопоетичні особливості антонімів у творах Ф. Велдон.

Заявлена мета роботи передбачає виконання таких **завдань**:

- окреслити особливості поняття «протилежність» у філософії, логіці, лінгвістиці;
- з'ясувати зміст поняття «антонімія» як лінгвістичної категорії;
- висвітлити підходи до класифікації антонімів;
- виявити й класифікувати лексичні антоніми у текстах прозових творів Ф. Велдон;
- схарактеризувати лексико-семантичні та лінгвопоетичні ознаки лексичних антонімів у романах В. Фелдон.

Об'єктом роботи є лексичні антоніми у текстах прозових творів сучасної англомовної письменниці Ф. Велдон.

Предмет дослідження становлять лексичні, семантичні та лінгвопоетичні особливості антонімів у творах Ф. Велдон.

Джерельна база дослідження: тексти романів Ф. Велдон.

Матеріал дослідження: лексичні антоніми, вилучені методом суцільної вибірки із текстів прозових творів Ф. Велдон.

Теоретичне значення магістерської роботи визначається тим, що вона слугує внеском у теоретичні засади лінгвістики тексту, зокрема, в аспекті лексико-семантичного рівня структурації текстового змісту. Дослідження покликане збагатити знання про вербальну репрезентацію авторської прагматичної думки лексичними одиницями з протилежним значенням.

Практичне значення роботи полягає в можливості використання її результатів у курсах таких навчальних дисциплін, як «Лексикологія англійської

мови», «Стилістика англійської мови», заняттях із сучасної зарубіжної літератури та курсах за вибором. Магістерське дослідження стане в пригоді при написанні курсових і кваліфікаційних робіт, а також при укладанні посібників із зазначених предметів.

Методи дослідження. У дипломній роботі магістра застосовано комплексний підхід до досліджуваного явища. Як основний використано *описовий метод*, що передбачає систематизацію й аналіз мовних одиниць із подальшою конкретизацією на значному фактичному матеріалі. У роботі також застосовано метод *компонентного аналізу* – для дослідження лексичної семантики антонімів; метод *структурно-граматичного аналізу* – для встановлення морфологічних розрядів антонімічних пар і кваліфікації їхніх синтаксичних функцій. З метою визначення продуктивності різних типів антонімів використано *кількісний аналіз*. Крім того, антонімічні пари розглянуто в проекції на категорії філософії, логіки, психолінгвістики й теорії літератури.

Лексеми з протилежними значеннями досліджено в синхронному плані.

Наукова новизна роботи полягає у класифікації антонімів у творах Фей Велдон відповідно до поданих класифікацій, дослідження їх лінгво-семантичних та лінгвопоетичних особливостей. Вперше систематично досліджена антонімія у творчості британської письменниці, а також з'ясовано основні фактори, що визначають типологію антонімів у творах.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Обсяг основного тексту роботи складає 81 сторінку, список використаних джерел налічує 67 позицій.

ВИСНОВКИ

Характерну особливість досліджень лексичної семантики минулого століття складав посилений інтерес до проблем антонімії, що привернула до себе увагу дуже широкого кола дослідників.

Антонімія є однією з основних категорій лексико-семантичної системи мови. Як різновид семантичних відношень у мовній царині антонімічні відношення передають складність і суперечність об'єктивної дійсності, репрезентують протилежності, що існують у кожному конкретному вияві сутності. У понятті антонімії як лінгвістичної категорії відбиті філософське й логічне поняття протилежності.

На підставі вивчення наукових джерел у роботі з'ясовано значення поняття антонімії як мовної універсалії, його характеристики та особливості функціонування в мові. Як виявив аналіз теоретичних засад дослідження, протилежність є категорією відмінною від категорій тотожності, відмінності та суперечності, але попри це є тісно пов'язаною з ними. Поняття *протилежність* знаходить своє відображення у різних наукових парадигмах – логіці, психології, лінгвістиці. Як філософська категорія, дане поняття досліджувалося різними мислителями та науковцями у сфері філософами: Платоном, Аристотелем, Гегелем, Карлом Марксом тощо. Протилежність є категорією відмінною від категорій тотожності, відмінності та суперечності, але попри це є тісно пов'язаною з ними. У лінгвістиці категорія протилежності реалізується через явище антонімії. Однак було виявлено, що серед учених-лінгвістів дотепер немає єдиної думки в його трактуванні.

В якості диференційної ознаки слів-антонімів виступає їх співвідносна протилежність як особлива характеристика лексичного значення слова, яка специфічно відображує відмінності в предметах або явищах об'єктивного світу. Розрізняють три класи антонімів, що відповідають основним трьом типам опозиції: градуальні (контрарні), векторні та комплементарні.

Дослідження прикладів з художньої літератури підтвердило той факт, що антонімія дійсно є засобом вираження категорії *протилежність*. Було з'ясовано, що антонімами можуть бути структурними (однокореневими та різнокореневими), семантичними та конверсивами.

Мета дослідження полягала в тому, щоб з'ясувавши особливості лексичної організації художнього мовлення, виявити лексичні засоби вираження категорії *протилежність* в текстах англійської художньої прози і визначити особливості функціонування в них антонімів як однієї з характерних ознак індивідуального стилю творів Ф. Велдон. В ході роботи над матеріалом було з'ясовано, що розкриття значення поняття *протилежність* являється одним з найважливіших питань під час вивчення антонімії, оскільки воно займає замає центральна місце в теорії антонімії. Розвиток антонімічних відносин у лексиці відбиває наше сприйняття дійсності у всій її суперечливій складності і взаємозумовленості. Тому контрастні слова, як і поняття, що позначаються ними, не тільки протиставляються один одному, але і тісно пов'язані між собою.

У ході проведеного дослідження було опрацьовано тексти прозових творів Ф. Велдон «Before the war», «Big women», «Chaclot Crescent» і «Darcy's Utopia», виявлено антонімічні пари у них, а також проаналізовано відповідно до наведених у теоретичному огляді класифікацій. Вибір об'єкта й предмета був зумовлений насамперед тим, що саме в художньому тексті велику роль відіграють мовні контрасти як одна з форм художнього відображення дійсності. Антонімічні пари утворюють складну систему засобів, які виконують оцінно-описову функцію, що дає змогу авторові створити контрастну характеристику персонажів, предметів, процесів і дій, відтворити складність та суперечність зображуваних явищ, передати суперечливу сутність позамовних сутностей.

Обрані для застосування в дослідженні класифікації є різнорідними за своїми критеріями: структурним, семантичним, системним, конверсивним.

У досліджуваних текстах переважають різнокореневі опозити, складники яких виражені прикметниками, дієсловами, іменниками та прислівниками.

Найчастіше конституенти антонімічних пар виражені якісними прикметниками, що можна пояснити їхньою здатністю репрезентувати якості та властивості, які виявляються різноступенево й навіть перетворюються в протилежні, а також дієсловами, що зумовлено насамперед їхньою можливістю виражати векторну протилежність. Рідше вживаються в поетичній мові субстантивні та адвербіальні опозиції.

Аналіз семантичних компонентів значень антонімів продемонстрував, що виокремлені лексеми номінують полярні предмети, явища й процеси об'єктивної дійсності. Серед них виокремлюємо кілька підгруп (просторові, позначення місця й часу, напряму, обсягу, якості, міри тощо). Семантика переважної більшості оказіональних антонімів і до певної міри – мовних, системних антонімів позначена оцінним забарвленням.

Оказіональні антонімічні пари відображають індивідуально-авторську картину світу, найчастіше побудовані на логіко-смісловому паралелізмі протиставлених явищ. Такі антонімічні відношення містять оцінну конотацію, формують персоніфіковані образи. Антонімічні лексеми становлять основу стилістичних фігур – антитези, оксиморону, художнього порівняння, літоти. Особливу виразність у творах Ф. Велдон має оксиморон. Оксиморонні синтагми утворені поєднанням симетричних і асиметричних антонімів; поєднанням лексем, у значеннєвій структурі яких наявні контрарні семи.

У художніх текстах зафіксовано вживання антонімічно-синонімічних парадигм, у яких позитивно маркований компонент ключової опозиції утворює антонімічні пари з двома, рідше з трьома негативно маркованими конституюнтами.

Подальше вивчення лексичних антонімів вбачаємо в напрямі розширення інтердисциплінарних зв'язків у тлумаченні антонімії як онтологічної сутності, наприклад, в теорії літератури як протилежні концепти конфлікту і як сюжетотвірний елемент; в психології як елемент формування картини світу та психологічна реакція на об'єктивні явища; в кіномистецтві як засіб мовленнєвої характеристики персонажа та загалом формування образу.

Оскільки теоретичні засади антонімії та її практичне застосування продовжує цікавити як вітчизняних, так і зарубіжних мовознавців, необхідним є наголошення на тому, що важливою залишається подальша розробка і уточнення як поняття антонімічних відношень, так і різноманітності їх прояву в різних типах контекстів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека / Н. Д. Арутюнова. – М.: Языки русской культуры, 1998. – 896 с.
2. Апресян Ю.Д. Лексическая семантика / Ю. Д. Апресян. – М.: Школа «Языки русской культуры» 1974. – 396 с.
3. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка / И. В. Арнольд. – М.: «Просвещение», 1973. – 420 с.
4. Асмус В. Ф. (ред.) Аристотель. Сочинения в 4-х томах. Том 1 / В. Ф. Асмус. – М.: Мысль, 1976. — 550 с.: 1 л. портрет.
5. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов / О. С. Ахманова. – 2-е изд. — М.: Советская Энциклопедия, 1969. — 608 с.
6. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка / Ш. Балли – М.: Изд-во иностранной литературы, 1955. — 416 с.
7. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики, підручник / Ф. С. Бацевич. – К.: «Академія», 2009. – 320 с.
8. Бенвенист Э. Общая лингвистика / Э. Бенвенист. – 3-е изд. – М. : Эдиториал УРСС, 2009. – 448 с.
9. Болдырев Н. Н. Когнитивная семантика: курс лекций по английской филологии / Н. Н. Болдырев. – Тамбов: Изд-во Тамбов. ун-та, 2000. – 123 с.
- 10.Булаховський Л. А. Нариси с загального мовознавства / Л. А. Булаховський. – К. : Рад. школа, 1955. – 442 с.
- 11.Виноградов В. В. Основные типы лексических значений слова / В. В. Виноградов // Вопросы языкознания. – М.: Издательство наук СССР, 1953. – №5. – 3-29 с.
- 12.Введенская Л.А. Синонимические пары антонимов / Л. А. Введенская. – Ростов-на-Дону: «Феникс», 1995 . – 242 с.
- 13.Введенская Л. А., Колесников Н. П. Этимология: учеб. пособие / Л. А. Введенская, Н. П. Колесников. — СПб.: Питер, 2004. — 221 с.

14. Виц Б. Б. Демокрит / Б. Б. Виц. – М.: Мысль, 1979. — 212 с.
15. Ворно Е. Ф. Лексикология английского языка / Е. Ф. Ворно, М. А. Кащеева, Е. В. Малишевская, И. А. Потапова. – Л.: Учпедгиз, 1955. – 392 с.
16. Воркачев С. Г. Лингвокультурный концепт: типология и области бытования: монография / под общ. ред. проф. С. Г. Воркачева. – Волгоград: ВолГУ, 2007. – 400 с.
17. Гальперин И. Р. Очерки по стилистике английского языка / И. Р. Гальперин – М.: Издательство литературы на иностранных языках, 1958. – 344 с.
18. Гегель Г. Наука логики. Том 3. Учение о понятии / Г. Гегель [пер. с нем. Н. Г. Дебольского]. — Петроград: Типография М. М. Стасюлевича, 1916. – 342 с.
19. Гельблунд Я. И. Принципы построения словаря антонимов современного немецкого языка // Вопросы романо-германского языкознания: Тезисы докладов V науч. конф. языковедов / Я. И. Гельблунд – Уфа, 1966. – с. 45-51
20. Головенко Ю. А. Текстоструктуры современного английского языка / Ю. А. Головенко. – Смоленск: Государственный педагогический институт, 2007. – 423 с.
21. Гримашевич Г. І. Діалектний текст говірки як відображення системних відношень прислівників / Г. І. Гримашевич // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна», 2015. – Вип. 51. – С. 183–185.
22. Грищенко А. П. Сучасна українська літературна мова: підручник / А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ та ін.; за ред. А. П. Грищенка. — К. : Вища школа, 2002. — 439 с.
23. Данильян О. Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, В. М. Тараненко. – 2Харків: Право, 2012. — 312 с.
24. Девкин В. Д. Занимательная лексикология. – М.: Гуманитарный издательский центр «Владос», 1998. — 312 с.

- 25.Дорошенко С. І. Загальне мовознавство : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / С. І. Дорошенко; Міністерство освіти і науки України, Харк. нац. пед. університет ім. Г. С. Сковороди. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 283 с. : табл.
- 26.Емельянов С. М. Практикум по конфликтологии / С. М. Дорошенко. – СПб.: Питер, 2004. — 400 с.
- 27.Евсеева И. В. Современный русский язык: курс лекций / И. В. Евсеева, Т. А. Лузгина, И. А. Славкина, Ф. В. Степанова; под ред. И. А. Славкиной. – Красноярск: Сибирский федеральный университет, 2007. – 642 с.
- 28.Иванова В. А. Антонимия в системе языка / В. А. Иванова. – Кишнев: Штиинца, 1982. – 162 с.
- 29.Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: підручник / М. П. Кочерган. – К. : «Альма матер», 2001. – 423 с.
- 30.Кочерган М. П. Загальне мовознавство: підручник / М. П. Кочерган. — 3-тє вид. — К. :«Альма матер», 2010. — 464 с.
- 31.Комиссаров В. Н. Проблема определения антонима / В. Н. Комиссаров – М. : Издательство академии наук СССР, 1957. – 298 с.
- 32.Конверский А. Е. Логика традиционная и современная: учебник / А. Е. Конверский. – М. : Идея-Пресс, 2010. – 380 с.
- 33.Комиссаров В. Н. Современное переводоведение: учебное пособие / В. Н. Комиссаров. – М.: ЭТС. — 2001. — 424 с.
- 34.Крейдли Г. Е. Математика помогает лингвистике: книга для учащихся / Г. Е. Крейдлин, А. Д. Шмелёв. – М.: Просвещение, 1994. — 176 с.
- 35.Лузан А. О. Вступ до філософії: навч. посіб. / А. О. Лузан. – Краматорськ : ДДМА, 2012. – 136 с.
- 36.Маркс К. Экономическо-философские рукописи / К. Маркс. – М.: Наука, 1913. – 174 с.
- 37.Новиков Л. А. Лингвистическое толкование художественного текста / Л. А. Новиков. – М.: «Русский язык», 1979. – 327 с.

- 38.Новодранова В. Ф. Именное словообразование в латинском языке и его отражение в терминологии / В. Ф. Новодранова. – М.: Языки славянских культур, 2008. – 328 с.
- 39.Новодранова В. Ф. Когнитивные науки и терминология / В. Ф. Новодранова // Традиционные проблемы языкознания в свете новых парадигм знания : материалы круглого стола. – М.: «Русский язык», 2000. – С. 89–93.
- 40.Пазиніч С. М. Філософія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Х.: «Видавець Олександр Савчук», 2017. – 380 с.
- 41.Петрушенко В. Л. Тлумачний словник основних філософських термінів / В. Л. Петрушенко. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. — 264 с.
- 42.Платон. Сочинения в четырех томах. Т. 3. Ч. 1 / Под общ. ред. А. Ф. Лосева и В. Ф. Асмуса; пер. с древнегреч. — СПб.: Изд-во С.-Петербург. ун-та; «Изд-во Олега Абышко», 2007. — 752 с.
- 43.Полюга Л. М. Українська абстрактна лексика XIV—XVI ст. / Л. М. Полюга. — К.: Наукова думка, 1991. – 293 с.
- 44.Приходько А. Н. Концепты и концептосистемы / А. Н. Приходько. – Днепропетровск: Белая Е. А., 2013. – 307 с.
- 45.Реформатский А. А. Введение в языковедение: учебник для вузов / А. А. Реформатский. – М.: Просвещение, 1967. – 544 с.
- 46.Соколова Н. Л. К проблеме определения и классификации антонимов и их стилистического использования // Филологической науки, 1977. – № 6. – С. 60–69.
- 47.Смирицкий А. М. Лексикология английского языка / А. И. Смирицкий. – М.: Московский Государственный Университет, 1998. – 261 с.
- 48.Табачковський В. Філософія: світ людини: Курс лекцій: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. Табачковський, М. Булатов, Н. Хамітов. – К.: Либідь, 2004. – 210 с.

- 49.Тараненко О. О. Антоніми / О. О. Тараненко // Українська мова: Енциклопедія – 2-е вид. випр. і доп. – К.: Українська енциклопедія, 2004. – Т. 1. – 264 с.
- 50.Тараненко К. В. Прагматичний потенціал антонімії української мови: монографія / К. В. Тараненко. – Дніпро: УМСФ, 2017. – 152 с.
- 51.Тараненко О. О. Розвиток антонімічних відношень у багатозначних словах / О. О.Тараненко // Українська мова і література в школі. – 1977. – № 1. – С. 32–39.
- 52.Тараненко К. В. Теорія протилежності та антонімічності як лексико-семантичних категорій / К. В. Тараненко // Український смисл. – № 2. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський національний університет, 2012. – С. 149–157
- 53.Тягло О. В. Критичне мислення : навч. посіб. / О. В. Тягло. – Х.: Основа, 2008. – 189 с.
- 54.Степанов Ю. С. Основы языкознания / Ю. С. Степанов. – М.: Просвещение, 1966. — 272 с.
- 55.Українська мова: Енциклопедія – 2-е вид. випр. і доп. – К.: Українська енциклопедія, 2004. – 824 с.
- 56.Уфимцева А. А. Лексическое значение (Принцип семиологического описания лексики) / А. А. Уфимцева. – М.: Наука, 1986. — 240 с.
- 57.Фомина И. Н. Английский язык в алгоритмах: учебное пособие / И. Н. Фомина, Л. В. Фомина. – Днепропетровск: «КнигоЛенд», 2007. – 429 с.
- 58.Черкасов Н. К. Записки советского актера / Н. К. Черкасов. – М.: Искусство, 1953. – 391 с.
- 59.Шанский Н. М. В мире слов: пособие для учителя / Н. М. Шанский. — М.: Просвещение, 1971. — 256 с.
- 60.Шевякова В. Е. Современный английский язык / В. Е. Шевякова. – М.: Наука, 2011. – 380 с.
- 61.Шмелёв Д. Н. Слово и образ / Д. Н. Шмелёв. – М.: Наука, 1964. – 324 с.

62. Штелинг Д. А. Грамматическая семантика английского языка. Фактор человека в языке: учебное пособие / Д. А. Штелинг. – М.: МГИМО, ЧеРо, 2009. – 254 с.
63. Merriam Webster's Dictionary of English Use. – Springfield. – Merriam-Webster Inc., 1989. – 1003 p.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. *Weldon BTW* – Weldon F. Before the War / F. Weldon. – London: Head of Zeus, 2016. – 186 p.
2. *Weldon BW* – Weldon F. Big women / F. Weldon. – New York: Harper Press, 1997. – 218 p.
3. *Weldon ChCr* – Weldon F. Chaclot Crescent / F. Weldon. – London: Corvus, 2010. – 165 p.
4. *Weldon DUt* – Weldon F. Darcy's Utopia / F. Weldon. – New York: Open House, 1992. – 201 p.